

Az
Alapfokú Művészeti Iskola
intézményegység
helyi tanterve

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. A Helyi tanterv elkészítése	4
1.1 A helyi tanterv elkészítésének alapelvei	4
1.2. Az Országos Alapprogram kiegészítése helyi jellemzőkkel	4
2. A felvétel elvei és gyakorlata	6
3. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások és óraszámok	8
4. Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei, a tantárgyak szakirányú feladatai, követelményei, tananyaga	10
5. A Zeneiskola elvei a növendékek képesség szerinti fejlesztésére, tehetséggondozás	11
6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei	13
7. Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	14
8. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése	15
8.1. A beszámolás formái	15
8.2 Értékelés a zeneiskolában	16
8.3 A tanuló teljesítményének értékelése	17
8.4 A tanuló szorgalmának értékelése	17
8.5 A jutalmazás és büntetés formái	19
9. Magasabb évfolyamba lépés feltételei, a művészeti alap és záróvizsga	21
9.1 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	21
9.2 A tanszakok vizsgakövetelményei	24
9.3 A művészeti alapvizsga részei	24
9.4 A művészeti alapvizsga tartalma	25
9.4.1 Az írásbeli vizsga tartalma	25
9.4.2 A szóbeli vizsga tartalma	26
9.4.3 A gyakorlati vizsga tartalma	27

Bevezetés

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Ezt a meghatározást intézményünk kiegészíti azzal, hogy a ***zeneiskolánkban tanuló növendékek teljes személyiségének fejlesztéséhez szeretnénk hozzájárulni a művészetoktatás sajátos lehetőségeivel, módszereivel.*** Ezt az alapcélt nemcsak a kifejezetten tehetséges gyermekek esetében, hanem minden, a zenetanulást felvállaló növendék számára követendőnek tartjuk.

1. A helyi tanterv elkészítése

1.1. A helyi tanterv elkészítésének alapelvei

- A Helyi Tanterv a kiadott rendeletekben megfogalmazott közös alapra épít. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet (a továbbiakban Rendelet) által jelzett feltételeket biztosítja, olyan tananyagokat, tevékenységeket helyez előtérbe, melyek megalapozzák a követelmények megvalósítását.
- Lehetőséget ad az iskolafenntartó, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére a helyi célok és igények megfogalmazásával. Figyelembe veszi a helyi körülményeket, feltételeket.
- Elegendő időkeretet biztosít a tananyag feldolgozására, kiegészítésére, a növendékek sajátos szükségleteinek figyelembe vételére. A teljesítendő, elvárható követelmények megvalósulását az alapfok és a továbbképző évfolyam befejezésére írja elő, így lehetőséget ad a tanuló tudásának elmélyüléséhez, az egyéni fejlődési különbségek, gyorsabb vagy lassúbb tanulási tempó figyelembevételéhez. A szintek eléréséhez rugalmas és differenciált rendszert épít fel.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg a követelmény-szinteket.
- A nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni.
- Lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását.

1.2 Az Országos Alapprogram kiegészítése helyi jellemzőkkel

Intézményünk a kezdetektől fogva keresztyén világnézeti alapokon nyugszik. Fontosnak tarjuk, hogy mind tanáraink, mind növendékeink számára alkalmat és teret adjunk ezek megismerésére, felhasználására a tanulási folyamatban, s ezek képviselésére is szűkebb-tágabb környezetünkben. Az intézmény pedagógiai programja ezeket részleteiben is megjelöli. A Zeneiskolában a következők jelentkeznek hangsúlyosan:

Küldetésünk a Bibliában kijelentett igazság megismertetése:

- a biblia történeteinek és üzenetének megjelenítése a zenében és egyéb művészetekben
- a biblia művészetekkel kapcsolatos elvei
- az elvek megjelenése az egyén önkifejezéseként
- az elvek gyakorlati alkalmazása az egyházi rítusok keretében

Küldetésünk a ránk bízott gyermek értelmi fejlődésének elősegítése

- elméleti és gyakorlati ismeretek nyújtásával, szem előtt tartva a teljes személyiséget

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni

- a zenéhez, művészetekhez való viszonyunkkal
- közreműködéssel a különböző egyházak zenei életében, összefogásában
- szeretetteljes, következetes tanítással

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

- a gyermek teljes személyiségét, életterét figyelembe véve készített tervek alapján

2. A felvétel elvei és gyakorlata

A zeneiskolába minden tanév végén lehet írásban jelentkezni, pótbeíratást tartunk az új tanév kezdésekor. Jelentkezéskor, illetve a leendő 1. osztályosok számára tartott általános iskolai szülői értekezlet keretében tájékoztatjuk a szülőt a zenetanulással kapcsolatos lehetőségekről, terhekről.

Felvételi vizsgát nem tartunk, de a jelentkező gyermeket, ha nem az óvodánkból érkezik, meghallgatjuk, képességei előzetes felmérése, megfelelő csoportba, évfolyamba illesztése céljából. A meghallgatás eredménye nem befolyásolja a felvételt.

Intézményünkben együttműködünk az óvodával, ahol kiemelt zenei nevelés folyik, melyet a zeneiskola is segít pedagógusaival. Így az óvodából érkező gyermekek már sok pozitív élménnyel a hátuk mögött, természetes közegként fogadják a zeneiskolai előkészítő órákat. Többségük nyitott az éneklésre, zenélésre. A szülőkkel egyeztetve az érdeklődő, tehetséges gyermekeknek már 1. osztályban – a zeneiskolai előkészítő 1. évfolyamban - is lehetőséget adunk a hangszeres előkészítő órákba bekapcsolódni. Az előkészítő 2. évfolyamában támogatjuk a tanulók hangszeres tanulmányainak elkezdését.

Lehetőség van idősebb korban is bekapcsolódni a zenei nevelésbe. A 2. előkészítő évfolyamon differenciálással segítjük a felzárkózást, magasabb évfolyamokon amennyiben szükségesnek látjuk, külön kis létszámú csoportot szervezünk az idősebb kezdőknek hangszeres és elméleti órákkal, majd egy év után integrálódnak a 2. évfolyamba. (Az integrálódást nagyban segíti, hogy az általános iskola alsó tagozatában magasan képzett szolfézs-, és énektanárok is végzik az ének-zene oktatást.)

A felnőtt korban jelentkezők felé is nyitott a Zeneiskola. Számukra egyéni hangszeres órákat biztosítunk az 'A' tagozat követelményeivel - a hangszeres órákba építve az évfolyamnak megfelelő, hangszer tanuláshoz nélkülözhetetlen elméleti ismereteket.

3. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások és óraszámok

Tanszakaink	Tantárgyaink
Vonós tanszak	hegedű, gordonka, nagybőgő
Billentyűs tanszak	zongora
Fafúvós tanszak	furulya (3. évfolyamig) fuvola klarinét
Rézfúvós tanszak	kürt trombita tuba harsona – tenorkürt - baritonkürt
Kamarazene tanszak	kamarazene kórus zenekar
Zeneismeret tanszak	szolfézs zenetörténet-zeneirodalom
Minden tanszakhoz kapcsolódóan kiegészítő foglalkozás	tehetséggondozás második hangszer

Intézményünkben csak „A” tagozatot működtetünk, a tehetségek gondozását az iskola kis létszáma miatt hangszeres egyéni és kiscsoportos elméleti képzéssel, tehetséggondozó órákon látjuk el. A maximális képzési idő 2+6+4 évfolyam.

Hangszeres főtanszakok

2+3 évfolyam (furulya – előkészítő)

2+6+4 évfolyam (minden egyéb hangszer)

Csoportos főtanszakok

2 előkészítő évfolyam szolfézs

6 évfolyam zenetörténet-zeneirodalom,

4 évfolyam kamarazene

Kötelező és választható tárgyak óraszámai évfolyamonként

	<i>Főtárgy</i>	<i>Kötelező tárgyak</i>	<i>Választható tárgyak</i>	<i>Összes. óra</i>
<i>EK 1.</i>	-	<i>2 szolfézs</i>	<i>2 hangszer</i>	<i>2-4</i>
<i>Ek 2.</i>			<i>1 kórus</i> <i>2 hangszer</i>	<i>2-5</i>
<i>A/1.</i>	<i>2 hangszer</i>	<i>2 szolfézs</i>	<i>1 kórus 1 kamarazene</i>	<i>4-6</i>
<i>A/2.</i>			<i>1 kórus</i> <i>1 kamarazene</i> <i>1-2 második hangszer</i> <i>1-2 tehetséggondozás</i>	<i>4-6</i>
<i>A/3.</i>				
<i>A/4.</i>				
<i>A/5.</i>	<i>2 hangszer</i> <i>2 kamarazene</i>	<i>1 zenetört.-zeneir.</i> <i>1 kórus</i>	<i>1 kórus</i> <i>1 kamarazene</i> <i>1-2 második hangszer</i> <i>1-2 tehetséggondozás</i>	<i>4-6</i>
<i>A/6.</i>		<i>1 kamarazene</i>		
<i>A/Tk I.</i>	<i>2 hangszer</i> <i>2 kamarazene</i>	<i>1 zenetört.-zeneir.</i> <i>1 kórus</i> <i>1 kamarazene</i>	<i>1 kamarazene</i> <i>1-2 második hangszer</i> <i>1-2 tehetséggondozás</i>	<i>4-6</i>
<i>A/Tk II.</i>				
<i>A/Tk III.</i>				
<i>A/Tk IV.</i>				
<i>Korrepetíció</i> <i>(hetente/fő)</i>	<i>A hangszeres tanár kérése szerint.</i> <i>Ek-1.o. 5 perc</i> <i>2. o. 10 perc</i> <i>3. o-tól 15 perc</i>			

4. Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei, a tantárgyak szakirányú feladatai, követelményei, tananyaga

Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményeit az oktatásért felelős miniszter által kiadott AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA tartalmazza.

Intézményünk minden tanszaka erre az alapprogramra épít a következő kiegészítéssel: ***A tanár joga és felelőssége, hogy figyelembe vegye a növendék szociális háttérét, közösségi, egyházi kulturális közegét, s ezzel kapcsolatban kiegészítő anyagot határozzon meg.***

Elfogadhatja a növendék, vagy környezete kérését egy-egy kedvelt mű megtanulására, a növendék fejlettségének megfelelő átdolgozáshoz segítséget kérhet. Lehetősége van így a gyermek számára autentikus zenei közeg és a zeneiskolai tanulás közötti kapcsolat megteremtésére következő közös elvek figyelembevételével:

- biztassa a gyermeket mélyebb ismeretek megszerzésére a közegben élő zenéről (gyökerei, előadásmódja, kiknek, milyen alkalommal, milyen céllal szól), segítse gondolatok megfogalmazására, vélemény alkotására
- igényesség megmutatása stíluson belül, elemzőképesség elősegítése a helyes értékítéletért, ha a gyermek intézményen kívül is zenél, teremtsen kapcsolatot az együttessel, ajánlja fel segítségét a betanításban, mondja el véleményét a gyermek fejlettségi szintjéről

Növendékeinket sokféle zenei impulzus éri a világ minden tájáról. Fontosnak tartjuk, hogy a klasszikus zenei alapok mellett ezekkel is találkozzon (népzene, jazz, populáris zene, egyházzene) tanulmányai alatt. Így a csoportos és egyéni órák keretein belül is lehetőség van 1-1 ilyen kitekintésre a fent megfogalmazott elvek figyelembe vételével. A gyermek érdeklődése, kérdésfelvetése, a tanár érdeklődése segíthet ezeket a pontokat megtalálni. Fontosnak tartjuk, hogy ezek az alkalmak ne külön világgént, hanem harmonikusan, természetesen illeszkedjenek a tanulási folyamatba, kötődve stílusismerethez, technikai, előadás-módbeli, elméleti, történeti ismeretekhez, gyakorlathoz.

A későbbiekre nézve célunk az így szerzett tapasztalatok alapján rendszerezett tanulási program készítése, mely átfogó képet adhat a klasszikus alap mellett kitekintésként növendékeink számára.

Az évfolyamokra bontott szakirányú feladatokat, követelményeket és tananyagot terjedelme miatt elektronikusan az intézmény honlapján, a www.bodrogioktatasisokozpont.hu oldalon tesszük elérhetővé.

5.A Zeneiskola elvei a növendékek képesség szerinti fejlesztésére

Zeneiskolánkban a növendékeket 3 csoportra osztjuk képességeiket, fejleszthetőségüket figyelembe véve. Az országos Alapprogramot figyelembe véve mindegyik csoport számára az ideális fejlődési körülmények megteremtésére igyekszünk. Az ábra szemlélteti törekvéseinket.

	sajátos nevelési igényű gyermekek, nehézséggel küzdők	átlagos fejlettségű, képességű gyermekek	kiemelkedő képességű, tehetséges gyermekek
cél	Az éneklés, zenélés megszerettetése, sikerélményhez juttatás, érzelmi megerősítés.	Az éneklés, zenélés megszerettetése, sikerélményhez juttatás. Alapfokú zenei műveltség megszerzése, felkészítés kamara-zenélésre, kóruséneklésre.	Az éneklés, zenélés megszerettetése, sikerélményhez juttatás, a gyermek tehetségének kibontakoztatása.
feladat	A gyermek komplex fejlesztésébe bekapcsolódik a zenei nevelés.	A gyermek alkatanak, hajlamainak megismerésével legalább az általános iskolás kort átfogó tanulási folyamat megszervezése, végig vitele minél több növendéknél.	A gyermek tehetségének felismerése, egyéni fejlődési út biztosítása rugalmas, személyre szabott fejlesztéssel, felkészítés a továbbtanulásra.
követelmények	Az A tagozat minimális követelményekhez igazodunk.	Az A tagozat követelményeit figyelembe véve szervezzük a tanulási folyamatot.	Az A tagozat követelményeinek maximális teljesítése, ezen felül az egyéni tervben megfogalmazottak szerinti előrelépés.
óraterhelés	Indokolt esetben (a fejlesztő órák plusz terhelése miatt) az elméleti képzésben való részvétel alól szülői kérésre, a gyógypedagógussal egyeztetve felmentést adunk.	Az A tagozat óratervét figyelembe véve szervezzük az oktatást, lehetőséget adunk kamarazenei éneklésre, kóruséneklésre.	Hangszeres és elméleti tehetséggondozó órák keretében lehetőséget adunk a fejlesztés egyéni útjára, javasoljuk a kamarazenei éneklést, éneklést kezdettől fogva.
eszközök	A gyermekek fejlesztését az intézmény gyógypedagógusa a zenetanárokkal együtt készítette egyéni fejlesztési tervvel, módszertani útmutatással segíti, tekintettel a kiemelt fejlesztési területekre. Lehetőséget adunk egy-egy évfolyam anyagának hosszabb időkeretben való elvégzésére.	Egyénileg és lehetőleg átlaglétszám körüli csoportok keretében dolgozunk. A négy elméleti évfolyam elvégzése után javasoljuk a gyakorlati (kamarazene és éneklés, második hangszer) tárgyak választását.	A pedagógusok együttműködnek szakmai konzulenssel, aki legalább félévente személyesen is látja és segíti a növendéket. Évente több alkalommal lehetőséget adunk a gyermeknek koncerteken, bemutatókon, versenyeken való szereplésre.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az alább meghatározottakat a zeneiskolában is érvényesítjük:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése - szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása egyénileg
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

A kiemelkedő képességű gyermekek gondozása:

- A tehetséggondozás, mint tantárgyi óra intézményünkben a B tagozat alternatívájaként jelenik meg, nem önálló tantárgyi tartalommal, hanem a tanított tárgyak elmélyítésére. Választható a szaktanárok javaslatára, szülői egyeztetés után az 1. évfolyamtól, heti ½-1 óra hangszeres tanulmányként, vagy heti 1-2 alkalommal 45 p. összevont kiscsoportos elméleti foglalkozásként.

A foglalkozások célja: a zenetanulásra motivált, tehetséges tanulók tudásának elmélyítése, középfokú zenei tanulmányokra előkészítés

A foglalkozások feladatai: a kiscsoportos és egyéni jellegből fakadóan a tanulóval pozitív érzelmi viszony kialakítása (a fokozott terhelésre tekintettel)

- Rendszeres konzultáció külső szakemberrel a növendék fejlődéséről, lehetséges fejlesztési területekről, módszerekről, szakmai tanácsadás keretében.
- Az A tagozat követelményein túl egyéni képességfejlesztés, melyet a szaktanár rugalmasan, a növendék teherbíró-képességét figyelembe véve egyénileg tervez.

6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A kották és tanulói segédletek kiválasztása a tárgy év utolsó tanári értekezletén kerül pontos meghatározásra. Különösen a csoportos oktatás során használt tankönyveket, kottákat közös egyeztetéssel határozzuk meg. Ezekről a szülőket minden tanév végén tájékoztatjuk.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be. lehetőleg felmenő rendszerben használható kiadványokkal dolgozunk.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van, melyeket igyekszünk az iskolában rendelkezésre álló technikai eszközökkel magunk elkészíteni, illetve megvásárolni közös használatra.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több kottát, könyvet, példatárt szerezzen be. Fontos szempont a szakmai minőség és elfogadható ár. Az iskolai könyvtárban elhelyezett anyagokat kölcsönzéssel a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára elérhetővé tesszük.

7. Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

A jelentkezőkor a szülők és gyermekek számára tájékoztatást adunk a zenetanulással kapcsolatos lehetőségekről és kötelezettségekről. Így a tanulással járó otthoni gyakorlásról és házi feladatokról is.

- ***hangszeres órák:*** A tanévek elején a hangszeres tanárok jelzik a szülő felé, hogy az évfolyamnak és a gyermek adottságainak megfelelően milyen mennyiségű, minőségű gyakorlásra van szükség a fejlődéshez. Az órák folyamán hangsúlyt fektetnek a helyes gyakorlási módszer kialakítására, a feladatokat, szempontokat rögzítik a tájékoztató füzetben a gyermek számára érthető módon. Ezt a negyedik évfolyamtól a tanuló is megteheti. Szükség szerint gyakorlási naplót vezettethetnek a gyermekkel, az otthoni munkát értékelik, jutalmazzák.
- ***csopartos órák:*** A kamaracsoportok, zenekar szólamait a gyermekek az órán megbeszéltek szerint egyénileg is gyakorolják, felkészülnek a következő próbára. Szolfézs és egyéb elméleti órán adható írásbeli feladat, memoriter és elméleti ismeret megtanulása, elemzés, zenehallgatás házi feladatként. Az elméleti tárgyak keretében anyaggyűjtésre, kiselőadás megtartására is bátorítjuk növendékeinket.

A házi feladatok adásánál figyelembe vesszük a növendékek egyéni képességeit, egyéb terhelését.

8. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését, értékelését. A szaktanár feladata annak egyértelmű meghatározása, hogy a tanulónak milyen forrásból, milyen mélységben kell elsajátítania a szükséges ismereteket a számonkéréshez. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit a főtárgy-tanár kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az egyéni fejlesztési terv és a szakértői vélemény figyelembe vételével előnyben kell részesíteni a szakértői véleményben javasolt formákat.

8.1 A beszámolás formái

Gyakorlati jegyek

A zeneiskolai munka többnyire gyakorlatorientált. Így a tanárok mind a hangszeres, mind az elméleti órákon gyakorlati jeggyel is értékelik az órai munkát, felkészülést.

Szóbeli beszámoltatás

Az elméleti tárgyak tanítása során a nevelők a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában is ellenőrizhetik.

A tanulók kiselőadás vállalásával is lehetőséget kapnak szóbeli megnyilvánulásra.

Írásbeli beszámoltatás

Az elméleti tárgyak jellege ad alkalmat az írásbeli beszámolásra.

Az év elején – diagnosztizáló céllal, előző évi tananyagból íratott – felmérés tájékoztató jellegű a pedagógus számára, ezért érdemjeggyel nem értékeli.

A „kis dolgozat” (röpdolgozat) kisebb tananyag egység ellenőrzésére szolgál, a témazáró dolgozat egy témakör végén az egész téma tananyagát és fő követelményeit fogja át (kb. negyedévente). Ennél az írásbeli számonkérésnél a minimumkövetelményhez igazodunk, legalább 50%-os teljesítmény kell az elégséges megszerzéséhez. Az érdemjegy jelentősen befolyásolja a félévi és év végi eredményt. Ezeknek a dolgozatoknak az időpontját legalább három tantárgyi órával korábban a tanulók tudomására kell hozni. A hiányosságok feltárása után a szaktanár javítási lehetőséget biztosíthat mindazok számára, akik ezt szeretnék megtenni. A javító dolgozat megírása előtt a pedagógus legalább egy gyakorló órát biztosít a tanulók számára.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók kisebb írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %	elégtelen (1)
34-50 %	elégséges (2)
51-75 %	közepes (3)
76-90 %	jó (4)
91-100 %	jeles (5)

Vizsgák

Minden növendéknek a **hangszeres főtárgyból** év végén bizottság (minimum 2 fő) előtt kell vizsgáznia a tanév rendjében meghatározott időpontban.

Az **elméleti tárgyakból** (zeneismeret tanszak) tanév közben egy-egy témakör lezárásaként szóban és/vagy írásban győződünk meg az ismeretek elsajátításáról. Tanév végén csoportos meghallgatás keretében szóban és/vagy írásban kell számot adnia tudásáról a tárgyat tanító pedagógusnál, egy másik szaktanár jelenlétében. A felmentést beszámoló letételével kapott tanulók szintén az adott évfolyam csoportjával vizsgázhatnak.

Kamarazene, kórus, zenekar tárgyakból az évközi munka, valamint a csoport koncertszerű beszámolója alapján is értékelnek a pedagógusok.

A követelmények mindhárom területen az egyes tantárgyak fejlesztési feladatai, tananyaga mellett kerülnek évfolyamonként pontos meghatározásra.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

8.2 Értékelés a zeneiskolában

A félévi és év végi osztályzatoknál a vizsgaeredményen kívül figyelembe kell venni az évközi és havi osztályzatokat is, a csoportos elméleti órákon az év közben szerzett gyakorlati és írásbeli munkák jegyeit, értékelését.

Az előképző évfolyamokon szöveges értékelést kapnak a növendékek (kiválóan teljesített, jól teljesített, közepesen teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul minősítéssel).

Az értékelés kiegészíthető egyénre szabottan.

Szövegesen értékeljük a zenekarban, kamaracsoportokban és kórusban végzett munkát is. Az alapfok 1-6. évfolyamán és a továbbképző évfolyamokon a szokásos módon 1-5 terjedő érdemjeggyel értékeljük a növendékek teljesítményét.

A kiemelkedő szorgalom, eredmény dicsérettel kerül megjelölésre. Tanév végén az ilyen módon kiemelt növendékek nyilvános dicséretben, jutalomban részesülnek. Az év végén elért eredmények alapján a térítési díj és tandíj differenciálásra kerül az 1. évfolyam végétől. A kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyerekek előnyt élveznek a különböző szereplési lehetőségeken, jutalom programokon vehetnek részt.

8.3 A tanuló teljesítményének értékelése

5/jeles: Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni képes. A technikai követelményeket biztosan oldja meg, és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságot mutatnak.

4/jó: A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságok fellelhetők. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.

3/közepes: Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető nehézségeket megoldja, a lényegesebb kérdések megoldásában némi segítség mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza.

Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével tud kiküszöbölni.

2/elégséges: Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, hibákkal küzd, és folyamatosan ellenőrzésre szorul.

1/elégtelen: Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással, segítséggel sem tud eleget tenni, a minimumot sem tudja.

8.4 A tanuló szorgalmának értékelése

A főtárgy szorgalmi osztályzatát minden esetben a főtárgy tanár határozza meg. Félévkor és év végén összevont szorgalom jeggyel értékeljük a növendék félévi munkáját. Ebben órai munkáját és otthoni felkészülését is figyelembe vesszük. Ha nem egybehangzó a főtárgy,

kötelező és választott tárgyak jegye, az osztályozóértekezlet dönt, a főtárgy szorgalmat nagyobb súllyal figyelembe véve.

Példás (5) szorgalmú az a tanuló aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait (elsősorban hangszeres gyakorlás) rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- az órákra felkészülten érkezik, munkavégzése pontos, megbízható
- tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, ezeket a tanítási órákra mindig elhozza,

Jó (4) szorgalmú az a tanuló aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- az órákra többnyire készül, a tanórákon nagyjából aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételre bátorítani kell
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) szorgalmú az a tanuló, aki:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felkészülése rendszeresnek nem mondható, felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik
- ha nem muszáj, nem vállal szereplést, kissé érdektelen a tanórán kívüli programokkal szemben

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében (nem gyakorol, gyakran hiányzik)
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, sok tanári segítséget igényel
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül, semmilyen plusz feladatot nem vállal

8.5 A jutalmazás és büntetés formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten,

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,
az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egyes fokozatok háromszori elnyerése magasabb szintű dicséretre jogosít.

Az egész évében példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért *dicséretben részesíthetők.*

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók szaktanári dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének *büntetésben lehet részesíteni.*

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- igazgatói figyelmeztetés
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestület javaslata eltanácsolásra

A büntetést írásba foglaljuk, a szülők tudomására hozzuk.

9. A magasabb évfolyamba lépés feltételei, a művészeti alap- és záróvizsga

A tovább haladáshoz szükséges az évfolyamnak megfelelő anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása legalább az előírt minimum szintjén, az előírt vizsgák sikeres (elméleti tárgyakból csoportosan, hangszerből egyénileg, kamarazene és kórus tárgyakból koncertszerűen) teljesítése.

Osztályozó vizsgát kell tennie a növendéknek, ha igazolt és igazolatlan hiányzásainak száma meghaladja a tanítási órák számának egyharmadát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett a meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Az alapfokú tanulmányok végén művészeti alapvizsga tehető, a továbbképző évfolyamokra sikeres alapvizsgát tett növendékek léphetnek.

9.1A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

1. Az alapvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanulót bocsátjuk, aki az utolsó hangszeres alapfokú évfolyamot sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít. A művészeti alapvizsga a zeneiskolai tanulmányok kiemelkedő eseménye, ezért a körülmények és a tanulók ruházata ezt tükrözzé.

2. A vizsgabizottság létszáma és összetétele:

Írásbeli vizsgán a vizsgabizottság összetétele: a tanuló tanára + 1 elmélet szakos tanár+ 1 hangszeres tanár.

Szóbeli és gyakorlati vizsgán a vizsgabizottság összetétele: a tanuló tanára + 1 elmélet szakos tanár + 1 hangszeres tanár + a tagintézmény-vezető (vagy meghívott szakember). A vizsgán vizsgajegyzőkönyv készül, vezetőjét a vizsgabizottság elnöke jelöli ki.

3. A művészeti alapvizsga követelményei, feladatai meghatározása

A művészeti alapvizsga követelményeit, vizsgafeladatait az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével, a Helyi tantervvel összefüggésben határozzuk meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

4. A művészeti alapvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesítjük (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga letétele alól azt a tanulót, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként, illetve párban - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. A felmentést írásbeli kérésre az intézmény igazgatója ad.

5. Előrehozott vizsga

Intézményünk tanulói számára igény esetén előrehozott vizsgát is szervezünk. Előrehozott művészeti alapvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga. Tehető a 4. évfolyam. végén szolfézs tárgyból, vagy ha a növendék elméleti és hangszeres képzése nem egy évfolyamon történik.

A művészeti alapvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal (1-5) minősítjük. Az osztályzatra a tanulót tanító tanár tesz javaslatot, a végleges eredményt a vizsgabizottság szavazással hozza meg. A művészeti alapvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő. Az előrehozott művészeti alapvizsga eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán figyelembe vesszük. Eredményes művészeti alapvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A gyakorlati vizsga értékelésének szempontjai

Fúvós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Zongora

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség, - állóképesség.

Vonós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,
- a zenei stílus és előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Az írásbeli vizsga értékelésének szempontjai:

- fogalmazás (műelemzés): információtartalom; a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya; a felhasznált irodalom színvonala, mennyisége; eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya; felépítés, fogalmazás, helyesírás;
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelésének szempontjai:

a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű fogalmazásmód, helyesírás

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete); - zenetörténeti tájékozottság;
- stílusismeret;
- formai ismeretek;
- népzenei ismeretek (népdalelemzés);
- intonáció;
- tájékozódás a zenei műfajok között.

9.2 A tanszakok vizsgakövetelményei

A tanulók intézményünkben az „A” tagozat vizsgakövetelményei szerint vizsgáznak.

9.3 A művészeti alapvizsga részei

Az alapvizsga írásbeli vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán a tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

- szolfézs (4. v. 6. évf. után) vagy
- zenetörténet – zeneirodalom (6. évf. végén)

Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

- szolfézs (4. v. 6. évf. után) vagy

- zenetörténet – zeneirodalom (6. évf. végén)

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 10-20 perc.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Hangszeres főtanszak

A gyakorlati vizsga időtartama 15-25 perc.

9.4 A művészeti alapvizsga tartalma

9.4.1 Az írásbeli vizsga tartalma

Szolfézs (4. vagy 6. évf. végén)

A vizsgán az iskola választ *a)* és *b)* feladat közül. Mindkét feladat diktálásból és elemzésből áll.

a) feladat

- *Egy magyar népdal lejegyzése és elemzése*

A népdal négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus (2/4 vagy 4/4) lehet, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. Előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal tizenkétszer hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése és elemzése*

Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a_v felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: a funkciók bejelölése, formai felépítés, a zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.). Az idézet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

b) feladat

- *Egy magyar népdal első két sorának lejegyzése és kiegészítése*

A népdal négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus (2/4 vagy 4/4) legyen, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. Előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. A befejezéshez meg kell adni a szöveget. A népdal tizenkétszer hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet előtagjának lejegyzése és befejezése két szólamban, vagy felső szólamának lejegyzése*

Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a_v felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsokat, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat. Az idézet zongorán tizenkétszer hangozhat el.

Zenetörténet-zeneirodalom (6. évf. végén)

- A zenei korszakok felsorolása időrendben. A barokk korszak ideje, rövid általános jellemzése és zenei jellegzetességei.
- A barokk zeneszerzők felsorolása, a korszak vokális és hangszeres műfajai. Néhány hangszeres műfaj bemutatása részletesebben (pl. concerto, concerto grosso, szvit [táncok, táncpárok], fuga). Domenico Scarlatti és a barokk szonáta jellemzése. Két - a tanuló által ismert, meghallgatott - mű bemutatása (pl. Händel: Vízizene, Vivaldi: Négy évszak, Bach: A fuga művészete vagy a Wohltemperiertes Klavier kötetei). Egy vokális műfaj jellemzése (pl. Bach kantátái, a kantáták tételei).
- A bécsi klasszicizmus időszakának 3 jelentős és több kevésbé ismert, de fontos zeneszerzőjének felsorolása. A klasszikus zene általános jellemzése. A bécsi klasszika korszakának jellemzése a barokkal összehasonlítva. A bécsi klasszika műfajai és jellemző formái, a szonátaforma részei. Joseph Haydn életéről röviden, fontosabb művei; a szimfónia tételei; Haydn szimfóniáinak három korszaka egy-egy példán keresztül; a vonósnégyes hangszerei. W. A. Mozart műveinek jellemző műfajai egy-egy példával; két különböző műfajú művének részletes bemutatása.

9.4.2 A szóbeli vizsga tartalma

Szolfézs (4. vagy 6. évf. végén)

- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 10 népdalt;
- tudjon énekelni 5 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/ barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkíséréssel, abból kettőt kotta nélkül.
- Az énekelt népdalok és műrészletek elemzése az írásbeli vizsga követelményeinek megfelelő mélységben a vizsgabizottság kérdései alapján.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Zenetörténet-zeneirodalom (6. évf. végén)

- Teszt, amely 15-20, általános zenei-zenetörténeti ismerettel kapcsolatos feladatot tartalmaz.
- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

9.4.3 A gyakorlati vizsga tartalma

Gyakorlati vizsgát hangszeres főtárgyból kell tenni.

A vizsgák anyagát, tartalmi meghatározóit elektronikusan, honlapunkon teszünk közzé a www.bodrogioktatasikozpont.hu oldalon.